T092 ATĐ 4 (31) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q80-Kiết Uẩn-Luận về Nhập Môn

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 80

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 80

LUAÄN VEÀ THAÄP MOÂN (Phaàn 10)

Boán Tónh löï, ñoù laø Tónh löï thöù nhaát, Tónh löï thöù hai, Tónh löï thöù ba, Tónh löï thöù tö. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Muoán laøm cho ngöôøi nghi ngôø coù ñöôïc quyeát ñònh, ñoù laø trong luaän Phaåm Loaïi Tuùc noùi: "Theá naøo laø Tónh löï thöù nhaát? Ñoù laø Tónh löï thöù nhaát thaâu nhieáp naêm Uaån thieän. Cho ñeán theá naøo laø Tónh löï thöù tö? Ñoù laø Tónh löï thöù tö thaâu nhieáp naêm Uaån thieän". Luaän aáy chæ noùi Tónh löï thieän, hoaëc coù ngöôøi naûy sinh nghi ngôø: tröôùc chæ laø thieän xöù khoâng phaûi laø nhieãm, cuõng khoâng phaûi laø voâ phuù voâ kyù chaêng? Vì quyeát ñònh moái nghi aáy ñeå hieån baøy boán Tónh löï, goàm caû thieän vaø nhieãm-voâ phuù voâ kyù, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Töï taùnh cuûa boán Tónh löï naøy theá naøo? Ñaùp: Ñeàu laáy naêm Uaån cuûa ñòa mình ñeå laøm töï taùnh, ñoù goïi laø töï taùnh cuûa Tónh löï, töï Theå cuûa ngaõ-vaät, boån taùnh cuûa töôùng phaàn. Ñaõ noùi veà töï taùnh, nay seõ noùi ñeán nguyeân côù. Hoûi: Vì sao goïi laø Tónh löï, vì coù theå ñoaïn tröø kieát cho neân goïi laø Tónh löï, hay laø vì coù theå chaùnh quaùn cho neân goïi laø Tónh löï? Neáu coù theå ñoaïn tröø kieát cho neân goïi laø Tónh löï, thì voâ Saéc Ñònh cuõng coù theå ñoaïn tröø kieát, phaûi goïi laø Tónh löï? Neáu coù theå chaùnh quaùn cho neân goïi laø Tónh löï, thì Tam-ma-ñòa cuûa coõi Duïc cuõng coù theå chaùnh quaùn, phaûi goïi laø Tónh löï? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Vì coù theå ñoaïn tröø kieát cho neân goïi laø Tónh löï. Hoûi: Caùc Voâ Saéc Ñònh cuõng coù theå ñoaïn tröø kieát, phaûi goïi laø Tónh löï chaêng? Ñaùp: Neáu Ñònh coù theå ñoaïn tröø hai loaïi kieát baát thieän-voâ kyù thì goïi

laø Tónh löï, caùc Voâ Saéc Ñònh chæ ñoaïn tröø voâ kyù chöù khoâng phaûi laø baát thieän, cho neân khoâng goïi laø Tónh löï. Hoûi: Neáu ñöa ra caùch noùi naøy thì chæ rieâng Vò chí Ñònh coù theå goïi laø Tónh löï, vì ñòa treân khoâng ñoaïn tröø kieát

baát thieän? Ñaùp: Ñòa treân tuy khoâng coù ñoái trò ñoaïn tröø kieát baát thieän, maø coù ñoái trò chaùn ngaùn huûy hoaïi baát thieän, bôûi vì coù theå chaùn ngaùn huûy hoaïi cho neân cuõng goïi laø coù theå ñoaïn tröø. Hoûi: Neáu ñöa ra caùch noùinaøy thì phaåm Phaùp trí thuoäc Dieät-Ñaïo cuûa ñòa treân, vaø taát caû phaåm Loaïi trí aáy seõ khoâng phaûi laø Tónh löï, bôûi vì ñeàu khoâng phaûi laø ñoaïn tröø cuûa coõi Duïc vaø chaùn ngaùn huûy hoaïi thuoäc hai phaùp ñoái trò? Ñaùp: Kieát aáy ñoái vôùi coõi Duïc tuy laø khoâng coù ñoái trò toaøn coõi-toaøn ñòa, maø coõi aáy-ñòa aáy coù theå coù ñoái trò chaùn ngaùn huûy hoaïi baát thieän, do theá löïc naøy maø ôû nôi khaùc cuõng coù ñöôïc teân goïi. Laïi nöõa, trong boán Tónh löï coù kieát baát thieän coù theå ñoái trò, voâ Saéc hoaøn toaøn khoâng coù, cho neân teân goïi Tónh löï khoâng bao goàm Voâ Saéc. Toân giaû Dieäu AÂm ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Saùu ñòa thuoäc coõi saéc ñoái vôùi Kieát cuûa coõi Duïc ñeàu coù ñoái trò ñoaïn tröø vaø oái trò chaùn ngaùn huûy hoaïi, nhöng Vò chí Ñònh ñaõ ñoaïn kieát aáy, ñoái trò cuûa ñòa khaùc khoâng coù kieát aáy ñeå coù theå ñoaïn, tuy khoâng coù kieát aáy ñeå coù theå ñoaïn maø coù taùc duïng cuûa ñoái trò. Nhö ban ngaøy coù ba phaàn ñeàu coù naêng löïc phaù tan boùng toái, phaàn thöù nhaát ñaõ phaù heát thì nhöõng phaàn khaùc khoâng coù gì ñaùng ñeå phaù tröø. Laïi nhö saùu ngöôøi cuøng chung moät keû thuø, moät ngöôøi ñaõ gieát roài thì nhöõng ngöôøi coøn laïi khoâng coù gì ñaùng ñeå gieát. Laïi nhö saùu ngoïn ñeøn ñeàu coù naêng löïc xua tan boùng toái, caàm moät ngoïn ñeøn ñi vaøo ngoâi nhaø thì boùng toái aáy ñaõ loaïi tröø, naêm ngoïn ñeøn coøn laïi mang vaøo nhaø thì khoâng coù boùng toái ñaùng ñeå xua tan. Nhö vaäy saùu ñòa ñoái vôùi kieát cuûa coõi Duïc, ñeàu coù naêng löïc ñoaïn tröø chöù khoâng phaûi laø rieâng Vò chí Ñònh. Neáu khoâng nhö vaäy thì luùc döïa vaøo naêm ñòa treân tieán vaøo Kieán ñaïo, seõ khoâng chöùng ñöôïc lìa raøng buoäc cuûa caùc kieát do kieán maø ñoaïn thuoäc coõi Duïc. Ñaõ coù theå chöùng ñöôïc, cho neân bieát saùu ñòa coù ñoái trò ñoaïn tröø ñoái vôùi kieát cuûa coõi Duïc”. Laïi nöõa, neáu Ñònh coù naêng löïc ñoaïn hai kieát do kieán-tu maø ñoaïn thì goïi laø Tónh löï, caùc Ñònh voâ Saéc chæ coù naêng löïc ñoaïn heát kieát do tu maø ñoaïn, cho neân khoâng phaûi laø Tónh löï. Laïi nöõa, neáu coù naêng löïc ñoaïn kieát-naêm Uaån cuøng sinh khôûi coù theå laøm sôû y phaùt khôûi nhieàu coâng ñöùc, coù theå thaâu nhieáp tieáp nhaän ñaày ñuû boán chi-naêm chi, coù theå phaùt khôûi saùu thaàn thoâng-thöïc haønh ñaày ñuû

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 80 514

boán thoâng, ba loaïi bieán hieän-ba minh-ba caên-ba ñaïo-ba ñòa-boán quaû Sa-moân-chín ñaïo bieán tri, hai ñaïo kieán-tu, hai trí Phaùp-Loaïi, vaø Nhaãn trung höõu thì goïi laø Tónh löï; caùc Ñònh voâ Saéc tuy coù naêng löïc ñoaïn kieát, maø khoâng coù ñaày coâng ñöùc ñaõ noùi ôû treân, cho neân khoâng phaûi laø Tónh löï. Laïi coù ngöôøi noùi: Bôûi vì coù naêng löïc chaùnh quaùn cho neân goïi laø Tónh löï. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì coõi Duïc coù Tam-ma-ñòa, cuõng coù naêng löïc chaùnh quaùn neân goïi laø Tónh löï? Ñaùp: Neáu coù naêng löïc chaùnh quaùn cuõng coù naêng löïc ñoaïn kieùt thì goïi laø Tónh löï, tam-ma-dòa cuûa coõi Duïc tuy coù naêng löïc chaùnh quaùn, maø khoâng coù naêng löïc ñoaïn kieát, cho neân khoâng goïi laø Tónh löï. Laïi

nöõa, neáu coù naêng löïc chnaùh quaùn kieân coá khoù huûy hoaïi-noái tieáp nhau toàm taïi laâu daøi, ñoái vôùi caûnh sôû duyeân chuù yù traûi qua thôøi gian daøi maø khoâng rôøi boû, thì goïi laø Tónh löï. Laïi nöõa, neáu Tam-ma-ñòa coù ñuû teân goïi cuûa Ñònh-taùc duïng cuûa Ñònh, coù naêng löïc chnaùh quaùn thì goïi laø Tónh löï; Tam-ma-ñòa cuûa coõi Duïc tuy coù teân goïi cuûa Ñònh maø khoâng coù taùc duïng cuûa Ñònh, nhö buøn ñaát-rui nhaø-xaø nhaø coù teân goïi maø khoâng coù tc1 duïng, cho neân khoâng phaûi laø Tónh löï. Laïi nöõa, neáu Tam-ma-ñòa khoâng phaûi laø taùn loaïn vì gioù laøm cho lay ñoäng, nhö ngoïn ñeøn trong nhaø kín, coù naêng löïc chaùnh quaùn thì goïi laø Tónh löï; Tam-ma-ñòa cuûa coõi Duïc nhieàu taùn loaïn vì gioù laøm cho lay ñoäng, nhö ngoïn ñeøn giöõa ngaõ tö con ñöôøng, cho neân khoâng phaûi laø tröôûng laõo. Noùi nhö vaäy thì caàn phaûi coù ñuû hai nghóa môùi goïi laø Tónh löï, ñoù laø coù naênglöïc ñoaïn kieát vaø coù naêng löïc chaùnh quaùn; Tam-ma-ñòa cuûa coõi Duïc tuy coù naêng löïc ñoaïn kieát vaø coù naêng löïc chaùnh quaùn maø khoâng coù naêng löïc ñoaïn kieát, caùc Ñònh voâ Saéc tuy coù naêng löïc ñoaïn kieát maø khoâng coù naêng löïc chaùnh quaùn, cho neân khoâng phaûi laø Tónh löï. Laïi nöõa, neáu coù naêng löïc quaùn saùt khaép nôi-ñoaïn kieát khaép nôi thì goïi laø Tónh löï, Tam-ma-ñòa cuûa coõi Duïc tuy coù naêng löïc quaùn saùt khaép nôi maø khoâng coù naêg löïc ñoaïn kieát khaép nôi, caùc Ñònh voâ Saéc thì caû hai nghóa ñeàu khoâng coù, cho neân khoâng phaûi laø Tónh löï. Laïi nöõa, neáu coù naêng löïc ngöøng haún taát caû phieàn naõo, vaø coù naêng löïc suy nghó veà taát caû sôû duyeân thì goïi laø Tónh löï; Tam-ma-dòa cuûa coõi Duïc tuy coù naêng löïc suy nghó veà taát caû sôû duyeân maø khoâng coù naêng löïc ngöøng haún taát caû phieàn naõo, caùc Ñònh voâ Saéc thì hai nghóa ñeàu khoâng coù, cho neân khoâng phaûi laø Tónh löï. Laïi nöõa, caùc Ñònh voâ Saéc thì coù Tónh maø khoâng coù Löï, Tam-ma-ñòa cuûa coõi Duïc coù Löï maø khoâng coù Tónh, Saéc Ñònh coù caû hai cho neân goïi laø Tónh löï. Tónh nghóa laø Ñaúng daãn, Löï nghóa laø Bieán quaùn,

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 80 515

cho neân goïi laø Tónh löï. Boán Tónh löï toång quaùt coù möôøi taùm Giôùi, ñoù laø Tónh löï thöù nhaát coù naêm Chi: 1. Taàm. 2. Töù. 3. Hyû. 4. Laïc. 5. Taâm vaø taùnh cuøng moät caûnh. Tónh löï thöù hai coù boán chi: 1. Noäi ñaúng tònh. 2. Hyû. 3. Laïc. 4. Taâm vaø taùnh cuøng moät caûnh. Tónh löï thöù ba coù naêm chi: 1. Haønh xaû. 2. Chaùnh nieäm. 3. Chaùnh tueä. 4. Thoï laïc. 5. Taâm vaø taùnh cuøng moät caûnh. Tónh löï thöù tö coù boán Chi: 1. Baát khoå baát laïc thoï. 2. Haønh xaû thanh tònh. 3. Nieäm thanh tònh. 4. Taâm vaø taùnh cuøng moät caûnh. Hoûi: Boán Tónh löï thì teân goïi cuûa Chi coù möôøi taùm loaïi, thaät Theå coù maáy loaïi? Ñaùp: Chæ coù möôøi moät loaïi, ñoù laø Tónh löï thöù nhaát thì teân goïi cuûa Chi vaø thaät Theå ñeàu coù naêm loaïi, Tónh löï thöù hai thì Chi tuy coù boán maø ba loaïi nhö tröôùc theâm vaøo Noäi ñaúng tònh, Tónh löï thöù ba thì Chi tuy coù naêm maø loaïi thöù naêm nhö tröôùc chæ theâm vaøo boán loaïi tröôùc, Tónh löï thöù tö thì Chi tuy coù boán maø ba loaïi sau nhö tröôùc chæ theâm vaøo loaïi thöù nhaát, cho neân Chi cuûa Tónh löï thì teân goïi coù möôøi taùm loaïi maø thaät Theå coù möôøi moät loaïi. Laïi coù ngöôøi noùi: Thaät theå chæ coù möôøi, ñoù laø Laïc cuûa ba Tónh löï hôïp laïi laøm moät.

Lôøi bình: Ngöôøi aáy khoâng neân ñöa ra caùch noùi naøy, bôûi vì hai Tónh löï ñaàu laø Laïc cuûa Khinh an, Tónh löï thöù ba phaân bieät Thoï laïc; Laïc cuûa hai Tónh löï ñaàu laø Haønh uaån thaâu nhieáp, Laïc cuûa Tónh löï thöù ba laø Thoï

uaån thaâu nhieáp. Vì vaäy caùch noùi tröôùc ñoái vôùi lyù laø thích hôïp. Nhö teân goïi vaø thaät Theå, teân goïi thi thieát-Theå thi thieát teân goïi khaùc töôùng-Theå khaùc töôùng, teân goïi khaùc taùnh-Theå khaùc taùnh, teân goïi sai bieät-Theå sai bieät, teân goïi kieán laäp-Theå kieán laäp, teân goïi laø giaùc-Theå laø giaùc, neân bieát cuõng nhö vaäy. Hoûi: Trong naøy, theá naøo laø Tónh löï, theá naøo laø Chi cuûa Tónh löï? Ñaùp: Taâm vaø taùnh cuøng moät caûnh laø Tónh löï, bôûi vì laáy Tam-ma-ñòa laøm töï taùnh; phaùp naøy vaø nhöõng phaùp khaùc laø Chi cuûa Tónh löï. Hoûi: Neáu Tam-ma-ñòa laø Tónh löï, thì Tónh löï thöù nhaát-thöù ba leõ ra ñeàu chæ coù boán Chi, Tónh löï thöù hai-thöù tö leõ ra ñeàu chæ coù ba Chi, thì Chi cuûa Tónh löï ñuùng ra chæ coù möôøi boán, taïi ao laïi noùi laø möôøi taùm chi? Ñaùp: Tam-ma-ñòa laø Tónh löï-cuõng laø Chi cuûa Tónh löï, coøn laïi laø Chi cuûa Tónh löï chöù khoâng phaûi laø Tónh löï, cho neân coù möôøi taùm. Nhö Traïc phaùp laø Giaùc-cuõng laø Chi cuûa Giaùc, coøn laïi laø Chi cuûa Giaùc chöù khoâng phaûi laø Giaùc; Chaùnh kieán laø Ñaïo-cuõng laø Chi cuûa Ñaïo, coøn laïi laø Chi cuûa Ñaïo chöù khoâng phaûi laø Ñaïo; lìa boû caên phi thôøi laø Trai-cuõng laø Chi cuûa Trai, coøn laïi laø Chi cuûa Trai chöù khoâng phaûi laø Trai, ÔÛ ñaây cuõng nhö vaäy. Nhö vaäy goïi laø töï taùnh cuûa Chi thuoäc Tónh löï, töï Theå cuûa ngaõ-vaät, boån taùnh cuûa töôùng phaàn. Ñaõ noùi veà töï taùnh, nay seõ noùi ñeán nguyeân côù. Hoûi: Vì sao goïi laø Chi cuûa Tónh löï, Chi cuûa Tónh löï laø nghóa gì? Ñaùp: Vaéng laëng suy nghó cho neân goïi laø Tónh löï, tuøy thuaän Tónh löï naøy cho neân goïi laø Chi cuûa Tónh löï; bôûi vì nghóa veà tuøy thuaän, nghaõ veà mang gaùnh naëng, nghóa veà thaønh töïu vieäc lôùn, nghóa veà vöõng maïnh, nghóa veà phaân bieät, laø nghóa cuûa Chi. Nghóa veà tuøy thuaän, neáu phaùp tuøy thuaän Tónh löï cuûa ñòa naøy, thì goïi laø Chi thuoäc Tónh löï cuûa ñòa naøy. Nghóa laø mang gaùnh naëng, neáu phaùp coù naêng löïc daãn daét Tónh löï cuûa ñòa naøy, thì goïi laø Chi thuoäc Tónh löï cuûa ñòa naøy. Nghóa veà thaønh töïu vieäc lôùn, neáu phaùp coù naêng löïc hoaøn toaøn thaønh Tónh löï cuûa ñòa naøy, thì goïi laø Chi thuoäc Tónh löï cuûa ñòa naøy. Nghóa veà vöõng maïnh, neáu phaùp giuùp ñôõ thaønh töïu Tónh löï cuûa ñòa naøy, khieán cho noù vöõng maïnh thì goïi laø Chi thuoäc Tónh löï cuûa ñòa naøy. Nghóa veà phaân bieät, nhö quaân ñoäi-xe coâ.. laø nhöõng söï phaân bieät khaùc nhau, cho neân goïi laø Chi thuoäc quaân ñoäi-xe coä.., nhö vaäy nhöõng söï phaân bieät khaùc nhau cuûa Tónh löï goïi laø Chi thuoäc Tónh löï. Nhö vaäy ñaõ giaûi thích teân goïi veà Chi cuûa Tónh löï, tieáp theoc aàn phaûi phaân bieät veà töôùng xen taïp vaø töôùng khoâng coù xen taïp. Hoûi: Neáu laø Chi cuûa Tónh löï thöù nhaát, thì cuõng laø Chi cuûa Tónh löï

thöù hai chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc laø Chi thöù nhaát chöù khoâng phaûi laø Chi thöù hai, ñoù laø Taàm-Töù. 2. Coù luùc laø Chi

thöù hai chöù khoâng phaûi laø Chi thöù nhaát, ñoù laø Noäi ñaúng tònh. 3. Coù luùc laø Chi thöù nhaát maø cuõng laø chi thöù hai, ñoù laø Hyû-laïc-taâm vaø taùnh cuøng moät caûnh. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø Chi thöù nhaát maø cuõng khoâng phaûi laø Chi thöù hai, ñoù laø tröø ra töôùng tröôùc. Hoûi: Neáu laø Chi cuûa Tónh löï thöù nhaát, thì cuõng laø Chi cuûa Tónh löï thöù ba chaêng? Ñaùp: neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc laø Chi thöù nhaát chöù khoâng phaûi laø Chi thöù ba, ñoù laø Taâm- Töø-Hyû,Laïc. 2. Coù luùc laø Chi thöù ba chöù khoâng phaûi laø Chi thöù nhaát, ñoù laø Xaû- Nieäm-Tueä-Laïc. 3. Coù luùc laø Chi thöù nhaát maø cuõng laø Chi thöù ba, ñoù laø taâm vaø taùnh cuøng moät caûnh. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø Chi thöù nhaát maø cuõng khoâng phaûi laø Chi thöù ba, ñoù laø tröø ra töôùng tröôùc. Hoûi: Neáu laø Chi cuûa Tónh löï thöù nhaát, thì cuõng laø Chi cuûa Tónh löï thöù tö chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc laø chi thöù nhaát chöù khoâng phaûi laø chi thöù tö, ñoù laø Taàm- Töù-Hyû-Laïc. 2. Coù luùc laø Chi thöù tö chöù khoâng phaûi laø Chi thöù nhaát, ñoù laø Baát khoå baát laïc-xaû-nieäm. 3. Coù luùc laø Chi thöù nhaát maø cuõng laø Chi thöù tö, ñoù laø taâm vaø taùnh cuøng moät caûnh. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø Chi thöù nhaát maø cuõng khoâng phaûi laø Chi thöù tö, ñoù laø tröø ra töôùng tröôùc. Hoûi: Neáu laø Chi cuûa Tónh löï thöù hai, thì cuõng laø Chi cuûa Tónh löï thöù ba chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc laø Chi thöù hai chöù khoâng phaûi laø Chi thöù bam, ñoù laø Noäi ñaúng ñònh-hyû-laïc. 2. Coù luùc laø Chi thöù ba chöù khoâng phaûi laø Chi thöù hai, ñoù laø Xaû-

Nieäm-Tueä-laïc. 3. Coù luùc laø Chi thöù hai maø cuõng laø Chi thöù ba, ñoù laø taâm vaø taùnh cuøng moät caûnh. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø Chi thöù hai maø cuõng khoâng phaûi laø Chi thöù ba, ñoù laø tröø ra töôùng tröôùc. Hoûi: Neáu laø Chi cuûa Tónh löï thöù hai, thì cuõng laø Chi cuûa Tónh löï thöù tö chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc laø Chi thöù hai chöù khoâng phaûi laø Chi thöù tö, ñoù laø Noäi ñaúng tònh-hyû-laïc. 2. Coù luùc laø Chi thöù tö chöù khoâng phaûi laø Chi thöù hai, ñoù laø Baát khoå baát laïc-xaû-nieäm. 3. Coù luùc laø Chi thöù hai maø cuõng laø chi thöù tö, ñoù laø taâm vaø taùnh cuøng moät caûnh. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø Chi thöù hai maø cuõng khoâng phaûi laø Chi thöù tö, ñoù laø tröø ra töôùng tröôùc. Hoûi: Neáu laø Chi cuûa Tónh löï thöù ba, thì cuõng laø Chi cuûa Tónh löï thöù tö chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc laø chi thöù ba chöù khoâng phaûi laø Chi thöù tö, ñoù laø Tueä- laïc. 2. Coù luùc laø Chi thöù tö chöù khoâng phaûi laø Chi thöù ba, ñoù laø Baát khoå baát laïc. 3. Coù luùc laø Chi thöù ba maø cuõng laø Chi thöù tö, ñoù laø Xaû-Nieäm-Taâm vaø taùnh cuøng moät caûnh. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø Chi thöù ba maø cuõng khoâng phaûi laø Chi thöù tö, ñoù laø tröø ra töôùng tröôùc. Hoûi: Khinh an-haønh xaû thì taát caû caùc ñòa ñeàu coù, taïi sao hai Tónh löï ñaàu laïi thieát laäp Khinh an laøm Chi maø khoâng phaûi laø Haønh xaû, Tónh löï thöù ba-thöù tö thieát laäp Haønh xaû laøm Chi maø khoâng phaûi laø Khinh an? Ñaùp: Bôûi vì tröôùc ñaây noùi tuøy thuaän laø nghóa cuûa Chi, nghóa laø Khinh an chæ tuøy thuaän Tónh löï thöù nhaát-thöù hai cho neân thieát laäp

laøm Chi, Haønh xaû chæ tuøy thuaän Tónh löï thöù ba-thöù tö cho neân thieát laäp laøm Chi. Laïi nöõa, bôûi vì che phuû laãn nhau, nghóa laø Tónh löï thöù nhaát-thöù hai thì Khinh an coù taùc duïng hôn haún, coù naêng löïc che phuû Haønh xaû cho neân thieát laäp laøm Chi; Tónh löï thöù ba-thöù tö thì Haønh xaû coù taùc duïng hôn haún, coù naêng löïc phuû Khinh an cho neân thieát laâp laøm Chi. Hoûi: Taïi sao hai phaùp naøy coù naêng löïc che phuû laãn nhau?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 80 519

Ñaùp: Bôûi vì hai haønh töôùng naøy laïi traùi ngöôïc nhau, nghóa laø töôùng Khinh an daáy khôûi nheï nhaøng, töôùng Haønh xaû chìm saâu vaéng laëng, cuøng luùc maø coù laïi traùi ngöôïc laãn nhau, nhö ngöôøi trong moät luùc vöøa ñi vöøa ñöùng, vöøa nguû vöøa thöùc luoân luoân traùi ngöôïc nhau; nhöng maø ñoái trò trong taâm thieän ñeàu khaùc cho neân coù theå cuøng daáy khôûi, nghóa laø Khinh an coù naêng löïc ñoái trò Hoân traàm, Haønh xaû coù naêng löïc ñoái trò Traïo cöû. Laïi nöõa, bôûi vì ñoái trò naêm Thöùc thaân cuûa coõi Duïc, vaø thaân ñaõ daãn ñeán thoâ naëng cho neân Tónh löï thöù nhaát thieát laäp Khinh an laøm Chi; bôûi vì ñoái trò ba Thöùc thaân cuûa Tónh löï thöù nhaát, vaø thaân ñaõ ñeán thoâ naëng, cho neân Tónh löï thöù hai thieát laäp Khinh an laøm Chi. Tónh löï thöù ba-thöù tö khoâng coù Thöùc thaân thoâ thieån,vaø thaân ñaõ daãn ñeán thoâ naëng ñaùng ñeå ñoái trò, cho neân Tónh löï thöù ba-thöù tö khoâng thieát laäp Khinh an laøm Chi; hai Tónh löï aáy ñaõ khoâng thieát laäp Khinh an laøm Chi, cho neân thieát laäp Haønh xaû laøm Chi. Laïi nöõa, Tónh löï thöù nhaát-thöù hai coù Hyû nhieãm oâ laøm roái loaïn thaân taâm, cho neân Ñöùc Theá Toân noùi caàn phaûi luyeän taäp Khinh an chöù khoâng neân truù vaøo Xaû, vì vaäy Tónh löï thöù nhaát-thöù hai chæ thieát laäp Khinh an laøm Chi. Tónh löï thöù ba-thöù tö khoâng coù Hyû nhieãm oâ laøm roái loaïn thaân taâm cho neân Ñöùc Theá Toân noùi chæ caàn truù vaøo Xaû ñöøng luyeän taäp Khinh an, vì vaäy Tónh löï thöù ba-thöù tö chæ thieát laäp Haønh xaû laøm Chi. Laïi nöõa, Tónh löï thöù nhaát-thöù hai thì Khinh an coù nhaân, ñoù laø Hyû caùc phaùp thieän nhö trong Kinh noùi: “Taâm coù Hyû cho neân thaân seõ Khinh an”. Vì vaäy Tónh löï thöù nhaá-t-thöù hai chæ thieát laäp Khinh an laøm Chi. Tónh löï thöù ba-thöù tö thì Khinh an khoâng coù nhaân nghóa laø khoâng coù Hyû phaùp thieän maø chæ caân truù vaøo Xaû, cho neân hai Tónh löï aáy chæ thieát laäp Haønh xaû laøm Chi. Laïi nöõa, Tónh löï thöù ba rôøi boû Hyû cao nhaát, Tónh löï thöù tö rôøi boû Laïc cao nhaát, cho neân hai Tónh löï naøy chæ thieát laäp Haønh xaû laøm Chi; Tónh löï thöù nhaát-thöù hai ñaõ khoâng thieát laäp Haønh xaû laøm Chi, cho neân thieáp laäp Khinh an laøm Chi, khoâng coù gì traùi ngöôïc nhau. Hoûi: Noäi ñaúng tònh töùc laø Tín, ôû caùc ñòa ñeàu coù, taïi sao chæ thieát laäp laøm Chæ ôû Tónh löï thöù hai? Ñaùp: Bôûi vì tröôùc ñaây noùi tuøy thuaän laø nghóa cuûa Chi, nghóa laø Tín chæ thuaän vôùi Tónh löï thöù hai, vì vaäy chæ coù Tónh löï naøy thieát laäp Tín laøm Chi. Laïi nöõa, trong Tónh löï thöù nhaát thì Taàm-Töù nhö ngoïn löûa, thaân thöùc nhö buøn ñaát, khieán cho taâm noái tieáp nhau, noùng böùc hoãn loaïn laøm cho Tín khoâng saùng toû saïch seõ, nhö dieän maïo hình boùng khoâng hieän roõ

ra trong buøn noùng. Tónh löï thöù hai khoâng coù ngoïn löûa cuûa Taàm-Töù vaø buøn ñaát cuûa Thöùc thaân, töôùng cuûa Tín saùng toû saïch seõ trong taâm noái tieáp nhau, nhö nöôùc trong veo laëng ngaét thì dieän maïo hình boùng ñöôïc hieän baøy roõ raøng, cho neân ôû Tónh löï naøy thieát laäp Noäi ñaúng tònh laøm Chi. Tónh löï thöù ba coù caûm thoï vui thích cao nhaát, Tónh löï thöù tö coù caûm thoï buoâng xaû hôn haún, che phuû taâm noái tieáp nhau laøm cho töôùng cuûa Tín khoâng hieän baøy, cho neân Tónh löï thöù ba-thöù tö vaø thöù nhaát ñeàu khoâng thieát laäp Noäi ñaúng tònh laøm Chi. Laïi nöõa, Tónh löï thöù hai thì caùc sö Du-giaø töø trong lìa nhieãm baét ñaàu sinh ra Tín maïnh nhaát, cho neân chæ coù Tónh löï naøy thieát laäp Noäi ñaúng tònh laøm Chi. Nghóa laø luùc sö Du-giaø lìa nhieãm cuûa coõi Duïc daáy khôûi Tónh löï thöù nhaát hieän ôû tröôùc maét, daáy leân tö duy nhö vaäy: Mình tuy ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi khoâng Ñònh, maø nhieãm cuûa caùc ñòa Ñònh laø coù theå lìa chaêng? Sau ñoù laïi lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, luùc Tónh löï thöù hai hieän ôû tröôùc maét, ôû trong nhieãm cuûa ñòa-coõi ñeàu coù theå lìa boû, baét ñaàu phaùt sinh nieàm tin chaéc thaät: Nhö nhieãm cuûa coõi Duïc mình ñaõ coù theå lìa boû, nhieãm cuûa coõi saéc-voâ Saéc cuõng chaéc chaén coù theå lìa boû; nhö nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát ñaõ coù theå lìa boû, cho ñeán nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù nhaát ñònh coù theå lìa boû. Vò aáy vaøo luùc Tónh löï thöù nhaát hieän ôû tröôùc maét, chöa phaùt sinh nieåm tin chaéc chaén; luùc hai Tónh löï sau hieän ôû tröôùc maét, tuy coù nieàm tin chaéc chaén maø khoâng phaûi laø ban ñaàu, cho neân töôùng cuûa Tín khoâng hieån baøy, vì vaäy Tónh löï thöù ba-thöù tö vaø thöù nhaát ñeàu khoâng thieát laäp Noäi ñaúng tònh laøm Chi. Laïi nöõa, daáy khôûi Tín taêng thöôïng nhaát ñònh phaûi döïa vaøo nhaân cuûa Hyû to lôùn, vui möøng tin töôûng thì Tín nhaát ñònh phaûi kieân coá, Tónh löï thöù hai coù Hyû maïnh nhaát cho neân chæ rieâng Tónh löï naøy thieát laäp Noäi ñaúng tònh laøm Chi. Hoûi: Tueä bao truøm caùc ñòa, taïi sao chæ thieát laäp laøm Chi ôû Tónh löï thöù ba? Ñaùp: Tröôùc ñaây noùi tuøy thuaän laø nghóa cuûa Chi, nghóa laø Tueä chæ thuaän vôùi tröôùc thöù ba, cho neân chæ thieát laäp Chi thuoäc Chaùnh tueä ñoái vôùi Tónh löï thöù ba. Laïi nöõa, Tónh löï thöù ba coù thoï vui thích deã chòu, trong nhöõng söï vui thích deõ chòu thì caûm thoï vui thích deã chòu naøy laø hôn haún, ñaém vaøo caûm thoï vui thích deã chòu naøy cho neân caùc sö Du-giaø khoâng caàn phaûi mong caàu phaùp thuø thaéng cuûa ñòa treân. Caûm thoï naøy chính laø trôû ngaïi cuûa ñòa mình, ñoái trò caûm thoï naøy cho neân thieát laäp Chi thuoäc Chaùnh tueä. Vì vaäy Ñöùc Theá Toân noùi nhö vaäy: Caàn phaûi duøng Chaùnh tueä hieåu bieát

roõ raøng veà nieàm vui naøy, ñöøng coá tình tham ñaém khoâng caàu mong ñòa treân. Trong ñòa treân-ñòa döôùi khoâng coù nieàm vui cao nhaát cuûa ñòa mìn gaây trôû ngaïi nhö ñòa naøy, cho neân caùc ñòa aáy khoâng thieát laäp Chaùnh tueä laøm Chi. Laïi nöõa, trong Tónh löï thöù nhaát coù Taàm-Töù thoâ thieån che phuû ngaên caùch Chaùnh tueä, Tónh löï thöù bai coù vui thích cao nhaát che phuû ngaên caùch

Chaùnh tueä, Tónh löï thöù tö coù caûm thoï buoâng xaû hôn haún che phuû ngaên caùch Chaùnh tueä, bôûi vì caûm thoï buoâng xaû hôn haún laø phaàn Voâ minh, Chaùnh tueä laø Minh, phaàn Minh-Voâ minh traùi ngöôïc laøm haïi laãn nhau, cho neân ñeàu khoâng thieát laäp Chaùnh tueä laøm Chi. Tónh löï thöù ba khoâng coù phaùp naøo che phuû Chaùnh tueä nhö nhöõng Tónh löï aáy, cho neân thieát laäp Chaùnh tueä laøm Chi. Hoûi: Nieäm bao truøm caùc ñòa, taïi sao chæ thieát laäp nieäm laøm Chi ôû hai Tónh löï sau? Ñaùp: Tröôùc ñaây noùi tuøy thuaän laø nghóa cuûa Chi, nghóa laø Nieäm chæ thuaän vôùi hai Tónh löï sau, cho neân chæ thieát laäp nieäm laøm Chi ñoái vôùi hai Tónh löï aáy. Laïi nöõa, hai Tónh löï sau ñeàu coù trôû ngaïi taêng thöôïng cuûa ñòa khaùc, ñoái trò trôû ngaïi aáy cho neân thieát laäp Nieäm laøm Chi, ñòa khaùc thì khoâng nhö vaäy. Nghóa laø Tónh löï thöù hai coù Hyû maïnh nhaát, tuøy tieän noùng voäi troâi noåi chìm ñaém nhö La-saùt-tö, caùc Sö Du-giaø vì vaäy maø sa suùt khoâng theå naøo kieân coá lìa nhieãm cuûa ñòa mình, vì ñoái trò phaùp aáy cho neân Tónh löï thöù ba thieát laäp Nieäm laøm Chi. Vì vaäy Ñöùc Theá Toân noùi nhö vaäy: Caàn phaûi truù vaøo chaùnh nieäm, ñöøng vì phaùp Hyû cuûa ñòa döôùi maø troâi noåi chìm ñaém lui suït maát ñi ñòa cuûa mình. Tónh löï thöù ba coù Laïc maïnh nhaát, trong phaùp Laïc cuûa sinh töû thì phaùp Laïc naøy laø trôû ngaïi cao nhaát ñoái vôùi haønh giaû, gioáng nhö thaân-oaùn giaû taïo, caùc sö Du-giaø vì vaäy maø sa suùt khoâng theå naøo kieân coá lìa nhieãm cuûa ñòa mình, vì ñoái trò phaùp aáy cho neân Tónh löï thöù tö thieát laäp Nieäm laøm Chi. Vì vaäy Ñöùc Theá Toân noùi nhö vaäy: Caàn phaûi truù vaøo Chaùnh nieäm, ñöøng vì phaùp Laïc cuûa ñòa döôùi laøm cho trôû ngaïi lui suït maát ñi ñòa cuûa mình. Laïi nöõa, trong Tónh löï thöù nhaát coù Taàm-Töù thoâ thieån, gioáng nhö doâng toá che phuû ngaên caùch Chaùnh nieäm, Tónh löï thöù hai coù vui thích cao nhaát, nhö nöôùc cuoän saùng traøo che phuû ngaên caùch Chaùnh nieäm, cho neân ñeàu khoâng thieát laäp chaùnh nieäm laøm Chi. Hai Tónh löï sau khoâng coù sai laàm naøy, vì vaäy ñeàu thieát laäp Chaùnh nieäm laøm Chi. Hoûi: Neáu laø Chi cuûa Tónh löï, thì cuøng laø Boà-ñeà phaàn chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät:

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 80 522

1. Coù luùc laø Chi cuûa Tónh löï maø khoâng phaûi laø Boà-ñeà phaàn, ñoù laø Töù-Laïc thoï-Xaû thoï. 2. Coù luùc laø Boà-ñeà phaàn maø khoâng phaûi laø Chi cuûa Tónh löï, ñoù laø Tinh tieán, Chaùnh ngöõ-Chaùnh nghieäp-Chaùnh maïng. 3. Coù luùc laø Chi cuûa Tónh löï maø cuõng laø Boà-ñeà phaàn, ñoù laø Boà-ñeà phaàn phaùp khaùc. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø Chi cuûa Tónh löï maø cuõng khoâng phaûi laø Boà-ñeà phaàn, ñoù laø tröø ra töôùng Tónh löï. Hoûi: Taïi sao Töù-Laïc-Thoï-Xaû thoï khoâng thieát laäp Boà-ñeà phaàn? Ñaùp: Bôûi vì bò che phuû laøm haïi, nghóa laø Töù bò Chaùnh tö duy laøm che khuaát coù haïi, Laïc thoï bò söï che phuû laøm haïi cuûa Laïc thuoäc Khinh an, Xaû thoï bò söï che phuû laøm haïi cuûa Haønh xaû, cho neân khoâng thieát laäp laøm Boà-ñeà phaàn phaùp. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao thieát laäp Chi cuûa Tónh löï? Ñaùp: Trong Boà-ñeà phaàn vì thuùc ñaåy Chaùnh kieán, cho neân thieát laäp Chaùnh tö duy laøm Boà-ñeà phaàn. Haønh töôùng cuûa Töù nhoû beù thuùc ñaåy trong Chaùnh kieán bò Taàm che phuû laøm hai, cho neân

thieát laäp laøm Chi cuûa Tónh löï, vì ngaên chaën phaùp aùc-baát thieän cuûa ñòa döôùi khoâng che phuû laøm hai nhau. Trong Boà-ñeà phaàn thì Khinh an-Laïc thoï cuøng chung moät saùt-na, coù che phuû laøm haïi nhau; trong Chi cuûa Tónh löï thì ñòa kieán laäp sai khaùc chöù khoâng coù nghóa che phuû laøm hai. Trong Boà-ñeà phaàn thì Haønh xaû-xaû thoï cuøng chung moät saùt-na, coù che phuû laøm haïi nhau; trong Chi cuûa Tónh löï ñoái trò lôïi ích, taùc duïng cuûa Chi khaùc nhau, khoâng che phuû laøm haïi nhau. Hoûi: Taïi sao tinh tieán khoâng phaûi laø Chi cuûa Tónh löï? Ñaùp: Caùc Chi cuûa Tónh löï thuaän vôùi ñòa cuûa mình laø hôn haún, Tinh tieán thuaän vôùi ñòa khaùc laø hôn haún. Nghóa laø Tinh tieán cuûa Tónh löï thöù nhaát thuaän vôùi Tónh löï thöù hai laø hôn haún, cho ñeán Tinh tieán cuûa voâ soá höõu xöù thuaän vôùi Phi töôûng phi phi töôûng xöù laø hôn haún, cho neân phaùp aáy khoâng thieát laäp laøm Chi cuûa Tónh löï. Laïi nöõa, Tinh tieán laøm toån haïi ñeán nhaân cuûa Tam-ma-ñòa, nhaân cuûa Tam-ma-ñòa töùc laø Laïc thuø thaéng. Nhö trong Kinh noùi: “Bôûi vì Laïc cho neân taâm Ñònh, chòu khoù tinh tieán thì thaân taâm nhieàu khoå sôû, tu Tam- ma-ñòa thì thaân taâm nhieàu nieàm vui”. Vì vaäy Tinh tieán khoâng phaûi laø Chi cuûa Tónh löï. Hoûi: Taïi sao Chaùnh ngöõ, Chaùnh nghieäp-Chaùnh maïng khoâng phaûi laø Chi cuûa Tónh löï? Ñaùp: Chi cuûa Tónh löï, nghóa laø truù vaøo caûnh töông öng vôùi Tónh

löï, chaéc chaén coù sôû y-sôû duyeân vaø haønh töôùng, vaø coù caûnh giaùc môùi goïi laø töông öng; Chaùnh ngöõ-Chaùnh nöôùc-Chaùnh maïng khoâng coù nghóa nhö vaäy, cho neân khoâng thieát laäp laøm Chi cuûa Tónh löï. Do boán töông 1naøy vaø caùc Ñaéc (moät trong nhöõng phaùp baát töông öng)..., phaùp baát töông öng ñeàu khoâng neân thieát laäp laøm Chi cuûa Tónh löï, bôûi vì khoâng phaûi laø truù vaøo moät caûnh ñeå giuùp ñôõ Ñaúng trì. Hoûi: Taïi sao Taøm-Quyù-Voâ tham-Voâ saân, khoâng phoùng daät-khoâng haïi... khoâng phaûi laø Chi cuûa Tónh löï? Ñaùp: Bôûi vì khoâng phaûi laø tuøy thuaän cao nhaát vôùi caùc Tónh löï, caùc phaùp thieän naøy phaàn nhieàu ôû coõi Duïc, laø ñoái trò gaàn cuûa phaùp aùc thuoäc veà ñòa phaân taùn, theá löïc taêng maïnh khoâng phaûi laø ôû ñòa oån ñònh, vì vaäy khoâng thieát laäp laøm Chi cuûa Tónh löï. Hoûi: Taâm-Töôûng-Tö... taïi sao khoâng thieát laäp laøm Chi cuûa Tónh löï? Ñaùp: Bôûi vì khoâng phaûi laø tuøy thuaän cao nhaát vôùi caùc Tónh löï, taâm thuaän theo löu chuyeån. Ñònh thuaän theo hoaøn dieät, cho neân taâm khoâng thieát laäp laøm Chi cuûa Tónh löï. Laïi nöõa, taâm maïnh nhö vua, caùc taâm sôû phaùp ñeàu nhö quan laïi phuï taù; Ñònh laø taâm sôû, cho neân taâm khoâng thieát laäp laøm Chi cuûa Tónh löï; nhöcaùc Quoác Vöông khoâng haàu haï quan laïi phuï taù. Töôùng-Tö-Xuùc- Duïc ñeàu thuaän theo löu chuyeån, taùc duïng laïi maïnh hôn; Ñònh thuaän theo hoaøn dieät, cho neân nhöõng phaùp aáy khoâng thieát laäp laøm Chi cuûa Tónh löï. Taùc yù chæ thuoäc veà ñòa phaân taùn cuûa coõi Duïc, ñoái caûnh coù taùc duïng maïnh hôn khoâng phaûi laø caùc ñòa oån ñònh, cho neân cuõng khoâng thieát laäp laøm Chi cuûa Tónh löï. Thaéng giaûi chæ maïnh hôn ñoái vôùi phaàn vò voâ hoïc, Tónh löï maïnh hôn ôû khaép taát caû caùc phaàn vò, cho neân phaùp aáy khoâng thieát laäp laøm Chi cuûa Tónh löï. Laïi nöõa, trong naøy neân

duøng caùc Chi cuûa Tónh löï, ñoái vôùi boán Nieäm truù-boán Chaùnh ñoaïn-boán Thaàn tuùc-naêm Caên-naêm Löïc-baûy Ñaúng giaùc chi-taùm Thaùnh ñaïo chi laàn löôït chuyeån ñoåi thaâu nhieáp nhau. Laïi caàn phaûi duøng Chi cuûa Tónh löï thöù nhaát cho ñeán Chi cuûa Tónh löï thöù tö, ñoái vôùi Boà-ñeà phaàn phaùp laàn löôït chuyeån ñoåi thaâu nhieáp nhau. Laïi caàn phaûi duøng Chi cuûa tröôûng laõo thöù nhaát cho ñeán Chi cuûa tröôûng laõo thöù tö, ñoái vôùi boán Nieäm truù cho ñeán taùm Thaùnh ñaïo chi laàn löôït chuyeån ñoåi thaâu nhieáp nhau. Caàn phaûi tuøy theo töôùng aáy ñeå noùi roäng töøng töôùng moät. Hoûi: Caän phaàn Tónh löï vaø Ñònh Voâ Saéc coù thieát laäp laøm Chi hay khoâng? Neáu thieát laäp laøm Chi thì taïi sao ôû ñaây khoâng noùi? Neáu khoâng

thieát laäp thì luaän Thi Thieát noùi phaûi thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Coù theå coù Ñònh cuûa khoâng voâ bieân xöù, ñoái vôùi caên hôn haún-Ñaïo hôn haún-Ñònh hôn haún Ñònh cuûa khoâng voâ bieân xöù maø laïi laø Chi… chaêng? Traû lôøi: Coù, ñoù laø töø Ñònh cuûa Khoâng voâ bieân xöù daáy khôûi khoâng giaùn ñoaïn, laïi tieán vaøo Ñònh cuûa khoâng voâ bieân xöù”. Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Caän phaàn Tónh löï vaø Ñònh voâ Saéc cuõng thieát laäp veà Chi. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì deã daøng thoâng hieåu caùch noùi trong luaän Thi Thieát, nay ôû trong naøy taïi sao khoâng noùi? Ñaùp: Lyù ra cuõng caàn phaûi noùi maø khoâng noùi ñeán, thì neân bieát trong naøy laø caùch noùi khaùc, nghóa laø caän Tónh löï thöù nhaát gioáng nhö caên baûn cuõng coù naêm Chi, nhöng tröø ra Hyû thoï maø theâm vaøo Xaû thoï; caän phaàn Tónh löï thöù hai gioáng nhö caên baûn cuõng coù boán Chi, cuõng tröø ra Hyû thoï maø theâm vaøo Xaû thoï; caän phaàn Tónh löï thöù ba gioáng nhö caên baûn cuõng coù naêm Chi, nhöng tröø ra Laïc thoï maø theâm vaøo Xaû thoï; caän phaàn Tónh löï thöù tö vaø Ñònh voâ Saéc, gioáng nhöc aên baûn Tónh löï thöù tö cuõng ñeàu coù boán Chi. Lôøi bình: Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Caän phaàn Tónh löï vaø Ñònh voâ Saéc ñeàu khoâng thieát laäp Chi, bôûi vì coâng ñöùc ít, bôûi vì Khoå-Ñaïo thaâu nhieáp. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì deã daøng thoâng suoát caùch noùi trong naøy ñaõ noùi, luaän Thi Thieát noùi neân thoâng hieåu theá naøo? Ñaùp: Döïa vaøo nhaân nuoâi lôùn cho neân noùi laø hôn haún, noùi ñeán Chi…, thì ñoù laø Giaùc chi-Ñaïo chi. Hoûi: Taïi sao Tónh löï thöù nhaát vaø thöù ba ñeàu thieát laäp naêm Chi; Tónh löï thöù hai-thöù tö ñeàu thieát laäp boán Chi? Ñaùp: Tröôùc ñaây noùi tuøy thuaän laø nghóa cuûa Chi, nghóa laø boán Tónh löï ñeàu coù phaùp nhö vaäy, coù theå tuøy thuaän phaùp khoâng taêng-khoâng giaûm. Laïi nöõa, caùc phaùp aùc cuûa coõi Duïc khoù ñoaïn-khoù phaù-khoù coù theå vöôït qua, cho neân Tónh löï thöù nhaát kieán laäp naêm chi ñeå ñoái trò vöõng chaéc, Tónh löï thöù hai laø Hyû cao nhaát chuù troïng veà ñòa, khoù ñoaïn-khoù phaù-khoù coù theå vöôït qua, Tónh löï thöù ba kieán laäp naêm Chi ñeå ñoái trò vöõng chaéc. Tónh löï thöù nhaát vaø thöù ba ñeàu khoâng coù phaùp khoù ñoaïn-khoù phaù-khoù vöôït qua nhö vaäy, cho neân Tónh löï thöù hai-thöù tö chæ thieát laäp boán Chi, bôûi vì hai Tónh löï aáy ñeàu khoâng nhôø vaøo ñoái trò vöõng chaéc. Laïi nöõa, vì ñoái trò tham veà caûnh naêm duïc taêng thöôïng cuûa coõi Duïc, cho neân Tónh löï thöù nhaát thieát laäp naêm Chi,

vì ñoái trò Hyû-AÙi chuù troïng veà

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 80 525

ñòa thuoäc naêm Boä cuûa Tónh löï thöù hai, cho neân Tónh löï thöù ba cuõng thieát laäp naêm Chi. Tónh löï thöù nhaát vaø thöù ba ñeàu khoâng coù nhöõng ñoái trò nhö vaäy, cho neân Tónh löï thöù hai-thöù tö ñeàu chæ thieát laäp boán Chi. Laïi nöõa, bôûi vì muoán tuøy thuaän phaùp vöôït qua Ñònh, nghóa laø töø naêm Chi cuûa Ñònh vöôït qua maø tieán vaøo naêm Chi cuûa Ñònh, laïi töø boán Chi cuûa ñònh vöôït qua maø tieán vaøo boán Chi cuûa Ñònh, bôûi vì caùc Chi thì deã daøng coù theå vöôït qua maø tieán vaøo. Hoûi: Neáu töø Tónh löï thöù ba vöôït qua maø tieàn vaøo khoâng voâ bieân xöù, laïi töø Tónh löï thöù tö vöôït qua maø tieán vaøo Thöùc voâ bieân xöù, luùc aáy ñeàu khoâng coù Chi thì tuøy thuaän theá naøo? Ñaùp: Caùc söï vieäc ñuùng ngoaøi baét ñaàu laøm thì khoù, sau khi hoaøn thaønh thì khoâng nhôø vaøo tuøy thuaän. Vaû laïi, söï vieäc beân ngoaøi laø nhö Giaø- naëc-ca cuøng vôùi beà toâi Hoaøi Nguyeät, trong möôøi hai naêm hoïc phöông phaùp cheá taïo vaøng, ban ñaàu laøm ñöôïc moät haït nhö haït luùa maïch, thaày troø lieàn heùt leân: Baây giôø chuùng ta coù theå laøm ra nuùi vaøng. OÂi söï vieäc beân trong thì nhö sö Du-giaø tu Thaàn caûnh thoâng, baét ñaàu hoïc rôøi khoûi maët ñaát baèng moät nöûa ngoùn tay, tieáp theo laïi rôøi khoûi maët ñaát baèng moät ngoùn tay, nhö vaäy daàn daàn moät nöûa gang tay-moät gang tay, moät nöûa caùnh tay- moät caùnh tay..., cho ñeán nöûa Taàm-moät Taàm sau ñoù vò aáy thaønh töïu thì tuøy taâm muoán ñeán coõi trôøi Saéc cöùu caùnh cöù töï taïi coù theå ñeán ñöôïc. Vöôït qua Ñònh cuõng nhö vaäy, ban ñaàu thì khoù cho neân nhôø vaøo Chi..., veà sau thì deã cho neân giaû söõ khoâng thieát laäp Chi maø cuõng coù theå vöôït qua ñeå tieán vaøo. Vì vaäy, Tónh löï thöù nhaát-thöù ba ñeàu thieát laäp naêm Chi, Tónh löï thöù hai-thöù tö ñeàu thieát laäp boán Chi. Nhö trong kinh noùi: "Tyø kheo neân bieát! Coù boán Thieân ñaïo coù naêng löïc laøm cho höõu tình chöa thanh tònh thì thanh tònh, thanh tònh thì chuyeån thaønh saùng suoát". Hoûi: Vì sao Ñöùc Theá Toân ñöa ra noùi nhö vaäy? Ñaùp: Muoán laøm cho höõu tình ñoái vôùi ñaïo lyù sinh leâm coõi trôøi, sinh taâm heát söùc chaùn ngaùn sôï haõi-vui möøng caàu mong an truù trong haéng nghóa cuûa ñaïo lyù coõi trôøi. Sinh leân coõi trôøi, ñoù laø coõi trôøi Tam Thaäp Tam, ôû ñoù coù boán khu vöôøn trong nghieâm raát tuyeät dieäu: 1. Teân laø Chuùng xa. 2. Teân laø Thoâ aùc. 3. Teân laø Hoan hyû. 4. Teân laø Taïp laâm. Boán khu vöôøn nhö vaäy coù boán con ñöôøng, caùc phuï nöõ coõi trôøi daïo chôi taäp trung trong ñoù, nhöõng ngöôøi ñeïp tuyeät vôøi daïo chôi döøng chaân

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 80 526

ôû trong ñoù, caùc loaïi aâm nhaïc luoân luoân troãi leân, baøy bieän caùc loaïi ñoà aên thöùc uoáng ngon laønh, caây baùu moïc xeáp thaønh haøng caønh nhaùnh che maùt cho nhau, hoa laù töôi toát muøi höông ngaøo ngaït, quaû haït nhieàu loaïi saùng boùng ngoït thôm, tuøy theo yù muoán bieán thaønh chim caát tieáng haùt hoøa nhaõ dòu eâm, chö Thieân ôû trong ñoù thuï höôûng caùc duïc laïc, daïo chôi vui ñuøa ñaõ xong cuøng nhau ñi vaøo khu vöôøn. ÔÛ trong vöôøn Tyø-naïi-da chaùnh phaùp naøy,

Traïch dieät Nieát-baøn nhö khu vöôøn cuûa coõi trung höõuôøi aáy, boán Tónh löï vi dieäu nhö boán con ñöôøng, phuï nöõ thoâng minh daïo chôi taäp trung trong ñoù, ngöôøi ñeïp giaûi thoaùt voâ ngaïi daïo chôi döøng laïi, aâm nhaïc ba Taïng luoân luoân troãi leân, baøy bieän ñoà aên thöùc uoáng ngon laønh cuûa Tònh-Hyû, caây baùu cuûa Boà-ñeà phaàn phaùp moïc xeáp thaønh haøng, caønh nhaùnh cuûa voâ löôïng-giaûi thoaùt-thaéng xöù-bieán xöù che maùt cho nhau, hoa laù cuûa Giaùc chi-Ñaïo chi töôi toát, muøi höông cuûa caùc Giôùi thanh tònh vi dieäu toûa höông ngaøo ngaït, caùc quaû Sa-moân saùng boùng ngoït thôm, Hoïc vaø Voâ hoïc tuøy theo yù muoán bieán thaønh chim caát tieáng hoùt hoøa nhaõ dòu eâm, Thaùnh chuùng ôû trong ñoù thuï höôûng nieàm vui cuûa Ñònh thuø thaéng, daïo chôi vui ñuøa ñaõ xong cuøng nhau tieán vaøo Nieát-baøn. Theá naøo goïi laø boán loaïi Thieân ñaïo? Nghóa laø lìa phaùp aùc baát thieän cuûa coõi Duïc, coù Taàm-coù Töù, lìa sinh Hyû laïc, truù ñaày ñuû trong Tónh löï thöù nhaát, ñoù goïi laø Thieân ñaïo thöù nhaát, lìa phaùp aùc baát thieän cuûa coõi Duïc. Hoûi: Luùc ñaït ñöôïc Tónh löï thöù nhaát thì lìa toaøn boä taát caû caùc phaùp cuûa coõi Duïc, taïi sao chæ noùi lìa phaùp aùc baát thieän cuûa coõi Duïc? Ñaùp: Bôûi vì phaùp aùc baát thieän laø ñöùng ñaàu lìa toaøn boä coõi Duïc, cho neân ñöa ra caùch noùi naøy. Laïi nöõa, phaùp aùc baát thieän laøm haïi Thaùnh ñaïo, töï taùnh caàn phaûi ñoaïn chaáp. Neáu noù ñoaïn roài thì khoâng coøn thaønh töïu, cho neân chæ noùi ñeán noù. Caùc phaùp thieän höõu laäu-voâ phuù voâ kyù, khoâng laøm traùi Thaùnh ñaïo, khoâng phaûi laø töï taùnh ñoaïn. Neáu noù ñoaïn roài thì vaãn coøn coù theå thaønh töïu, cho neân khoâng noùi. Nhöng phaùp thieän höõu laäu-voâ phuù voâ kyù, luùc ñoaïn aùc baát thieän cuõng tuøy theo maø noùi laø ñoaïn, bôûi vì cuøng moät ñoái trò, bôûi vì ñoaïn cuøng moät luùc. Nhö ngoïn ñeøn traùi vôùi boùng toái chöù khoâng phaûi laø baác ñeøn laø ñoà ñöïng daàu, maø phaù tan boùng toái thì cuõng coù theå ñoát chaùy baác ñeøn-heát daàu vaø laøm noùng ñoà ñöïng. Laïi nöõa, phaùp aùc baát thieän khoù ñoaïn-khoù phaù-khoù coù theå vöôït qua, cho neân chæ noùi ñeán noù. Laïi nöõa, phaùp aùc baát thieän coù nhieàu nhöõng sai laàm tai hoïa, höøng höïc vöõng chaéc, cho neân chæ noùi ñeán noù. Laïi nöõa, phaùp aùc baát thieän vaøo luùc lìa nhieãm coõi Duïc, laø chöôùng ngaïi heát söùc, raøng buoäc khoù deã, nhö cai nguïc döõ tôïn, cho neân chæ noùi ñeán noù. Laïi nöõa, caùc

sö Du-giaø chuyeân moân vì ñoaïn phaùp aùc baát thieän kia maø tu Tónh löï thöù nhaát, cho neân chæ noùi ñeán noù. Laïi nöõa, caùc sö Du-giaø chaùn gheùt phaùp aùc baát thieän aáy cho neân xaû boû toaøn boä coõi Duïc, vì vaäy chæ noùi laø lìa phaùp aùc baát thieän. Laïi nöõa, phaùp aùc baát thieän ôû ñòa treân ñaõ khoâng coù, cho neân chæ noùi laø lìa. Bôûi vì caùc loaïi nhaân duyeân nhö vaäy, cho neân chæ noùi laø lìa phaùp aùc baát thieän cuûa coõi Duïc. Hoûi: Ñuùng naøy caùi gì laø Duïc, caùi gì laø phaùp aùc baát thieän? Ñaùp: Söï voán coù duïc laø Duïc, phieàn naõo-duïc laø phaùp aùc baát thieän. Laïi nöõa, Duïc nghóa laø naêm Duïc, phaùp aùc baát thieän ñoù laø naêm Caùi. Laïi nöõa, Duïc nghóa laø Duïc aùi, phaùp aùc baát thieän ñoù laø caùc phieàn naõo khaùc cuûa coõi Duïc. Laïi nöõa, Duïc nghóa laø duïc taàm, phaùp

aùc baát thieän ñoù laø Saân-haïi taàm. Laïi nöõa, Duïc nghóa laø coõi Duïc, phaùp aùc baát thieän ñoù laø coõi Saân-Haïi. Laïi nöõa, Duïc nghóa laø Duïc töôûng, phaùp aùc baát thieät ñoù laø töôûng Saân-Haïi. Laïi nöõa, Duïc nghóa laø Duïc aùi, phaùp aùc baát thieän ñoù chính laø Duïc aùi. Ñaây chính laø noùi ñeán lìa caùc loaïi Duïc aùi. Coù Taàm-coù Töù, phaùp voán coù cuøng vôùi Taàm goïi laø coù Taàm, phaùp voán coù cuøng vôùi Töù goïi laø coù Töù. Hoûi: Lìa sinh thì trong ñòa treân lìa thanh tònh thaéng dieäu vöôït qua Tónh löï thöù nhaát, taïi sao chæ noùi phaùp naøy goïi laø lìa sinh? Ñaùp: Trong naøy ñöa ra ñeàu ñeå hieån baøy ra, cho neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy. Ñöùc Theá Toân coù nôi ñöa ra sau ñeå hieån baøy tröôùc, nhö noùi: “Theá naøo laø khoâng phaûi töï haïi vaø tha haïi? Ñoù laø ôû Phi töôûng phi phi töôûng xöù”. Nhö ñöa ra ñaàu-sau, môùi tieán vaøo-ñaõ vöôït qua, gia haïnh-cöùu caùnh, neân bieát cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, ban ñaàu ñöôïc lìa sinh-phaùt ra töôûng hieám laï, sau thì khoâng nhö vaäy, cho neân ñöa ra caùch noùi aáy. Laïi nöõa, bôûi vì Tónh löï thöù nhaát chæ thuaän theo laø lìa sinh,caùc Tónh löï sau cuõng thuaän theo Ñònh sinh; thuaän theo lìa sinh cho neân goïi laø lìa sinh, nhö nöôùc sinh thì noùi deán teân goïi nöôùc sinh, ñaát lieàn sinh thì noùi ñeán teân goïi ñaát lieàn sinh. Laïi nöõa, Tónh löï thöù nhaát lìa hai Ñònh voâ laäu laøm quyeán thuoäc, cho neân moät mình goïi laø lìa sinh, ñoù laø Vò chí ñònh vaø Tónh löï trung gian. Laïi nöõa, Tónh löï thöù nhaát lìa laø sau lìa moân, sôû y-gia haïnh-nhaân boån-ñaïo loä, vaø nôi döøng chaân, moät mình ñöôïc teân goïi laø lìa. Laïi nöõa, Tónh löï thöù nhaát lìa daãn daét-duy trì-nuoâi duôõng, sau lìa moät mình ñöôïc teân goïi laø lìa. Laïi nöõa, Tónh löï thöù nhaát lìa laø sau caùc lìa sinh duyeân taäp khôûi, moät mình ñöôïc teân goïi laø lìa. Laïi nöõa, caùc lìa cuûa ñòa treân quyeát ñònh döïa vaøo Tónh löï

thöù nhaát lìa ñöôïc vaø daáy khôûi tröôùc ñaây, cho neân Tónh löï thöù nhaát moät mình ñöôïc teân goïi laø lìa. Laïi nöõa, caùc Sö Du-giaø lìa nhieãm cuûa coõi Duïc, luùc daáy khôûi Tónh löï thöù nhaát hieän ôû tröôùc maét, hoan hyû phaán chaán hôn haún thôøi gian sau, cho neân moät mình goïi laø lìa, nhö ngöôøi ñoùi khaùt luùc ñaàu ñöôïc aên uoáng, tuy laø moùn dôû maø sinh loøng hoan hyû, hôn haún luùc sau coù ñöôïc aên uoáng ngon laønh. Laïi nöõa, ba loaïi haønh giaû döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát ñöôïc tieán vaøo lìa sinh, ñaït ñöôïc quaû luyeän caên vaø heát caùc laäu, cho neân moät mình goïi laø lìa. Ba loaïi haønh giaø ñoù laø ngöôøi coù ñuû phieàn naõo, ngöôøi lìa duïc töøng phaàn, ngöôøi lìa duïc toaøn phaàn. Laïi nöõa, vì khieán cho ngöôøi nghi coù ñöôïc quyeát ñònh, cho neân moät mình thieát laäp teân goïi laø lìa. Nhö trong coõi Duïc coù Taàm-coù Töù, coù caùc Thöùc thaân cao thaáp laøm quyeán thuoäc, trong Tónh löï thöù nhaát cuõng coù ñieàu naøy, hoaëc coù ngöôøi sinh nghi nhö coõi Duïc khoâng coù lìa, Tónh löï thöù nhaát cuõng nhö vaäy. Vì quyeát ñònh moái nghi naøy cho neân noùi Tónh löï thöù nhaát coù lìa chöù khoâng phaûi laø coõi Duïc. Laïi nöõa, coõi Duïc khoâng coù lìa ñoái trò gaàn cuûa noù, cho neân Tónh löï thöù nhaát moät mình thieát laäp teân goïi laø lìa. Laïi nöõa, chæ rieâng Tónh löï thöù nhaát coù naêng löïc lìa taát caû phieàn naõo cuûa ba coõi, cho neân moät mình thieát laäp teân goïi laø lìa. Laïi nöõa, chæ rieâng Tónh löï thöù nhaát coù ñaïo cuûa boán

quaû Sa-moân, ñaïo cuûa chín quaû Bieán tri, ñaày ñuû ba möôi baûy Boà-ñeà phaàn phaùp, cho neân moät mình goïi laø lìa. Laïi nöõa, chæ rieâng Tónh löï thöù nhaát coù naêng löïc lìa heát thaûy khoå caên-öu caên-Nam caên-Nöõ caên, Voâ taøm-Voâ quyù-Tham aùi-Daâm aùi, naêm Caùi-naêm Duïc-Xan tham-Taät nhueá-naêm Uaån-möôøi hai xöù-möôøi taùm Giôùi..., cho neân moät mình goïi laø lìa. Bôûi vì caùc loaïi nhaân duyeân nhö vaäy, cho neân chæ rieâng Tónh löï thöù nhaát moät mình goïi laø lìa sinh. Hyû-Laïc, Hyû nghóa laø Hyû caên, Laïc nghóa laø Laïc thuoäc Khinh an. Laïi nöõa, Hyû thuoäc veà Thoï uaån, laïc thuoäc veà Haønh uaån. Truù ñaày ñuû trong Tónh löï thöù nhaát,nghóa laø coù ñöôïc thaønh töïu naêm Uaån thieän cuûa Tónh löï thöù nhaát, coù ñöôïc thaønh töïu goïi laø truù ñaày ñuû. Laïi nöõa, Taàm-Töù dieät, Noäi ñaúng tònh, aâm moät neõo veà, khoâng coù Taàm-khoâng coù Töù, Ñònh sinh Hyû-Laïc, truù ñaày ñuû trong Tónh löï thöù hai, ñoù goïi laø Thieân ñaïo thöù hai Taàm-töù dieät. Hoûi: Luùc ñaït ñöôïc Tónh löï thöù hai, dieät toaøn boä taát caû caùc phaùp cuûa Tónh löï thöù nhaát, taïi sao chæ noùi laø Taàm-Töù dieät?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 80 529

Ñaùp: Bôûi vì Taàm-Töù laø ñöùng ñaàu, dieät toaøn boä Tónh löï thöù nhaát, cho neân ñöa ra caùch noùi naøy. Laïi nöõa, Taàm-Töù khoù ñoaïn-khoù phaù-khoù coù theå vöôït qua, cho neân chæ noùi ñeán noù. Laïi nöõa, Taàm-Töù coù nhieàu nhöõng sai laàm tai hoïa, höøng höïc vöõng chaéc, cho neân chæ noùi ñeán noù. Laïi nöõa, Taàm-Töù vaøo luùc lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, laø chöôùng ngaïi cao nhaát, raøng buoäc laøm khoù deã, nhö cai nguïc hung baïo, cho neân chæ noùi ñeán noù. Laïi nöõa, caùc sö Du-giaø chuyeân taâm vì ñoaïn Taàm-Töù, maø tu Tónh löï thöù hai, cho neân chæ noùi ñeán noù. Laïi nöõa, caùc sö Du-giaø chaùn gheùt Taàm-Töù maø rôøi boû toaøn boä Tónh löï thöù nhaát, cho neân chæ noùi ñeán noù. Laïi nöõa, Taàm-töù ôû ñòa treân ñaõ khoâng coù, cho neân chæ noùi ñeán noù. Bôûi vì caùc loaïi nhaân duyeân nhö vaäy, cho neân chæ noùi laø Taàm-Töù dieät. Noäi ñaúng tòch, Noäi nghóa laø taâm, Ñaúng tònh nghóa laø Tín. Do Tín bình ñaúng khieán cho noäi taâm thanh tònh, vì vaäy goïi laø Noäi ñaúng tònh. Toân giaû Theá Höõu ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “TaàmTöù nhaûy nhoùt khoâng ngöøng laøm hoãn loaïn taâm Ñònh, Tín coù naêng löïc loaïi tröø Taàm-Töù khieán cho taâm cuøng tònh; nhö soùng ngöøng laëng thì nöôùc seõ laéng trong, vì vaäy noùi Tín goïi laø Noäïi ñaúng tònh”. Laïi ñöa ra caùch noùi naøy: “Hyû nhieãm böøng böøng troãi daäy laøm cho taâm Ñònh roái loaïn, Tín coù naêng löïc loaïi tröø Hyû nhieãm khieán taâm cuøng tònh, nhö lìa boû buøn ñuïc thì nöôùc seõ laéng trong, vì vaäy noùi Tín goïi laø noäi ñaúng tònh”. Ñaïi ñöùc Phaùp Cöùu ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Haønh giaû saécp tieán vaøo Tónh löï thöù hai, taâm ñoá vôùi caûnh Ñònh sin Tín höôùng ñeán Laïc truù, khoâng rong ruoåi phaân taùn truù laâu daøi vaøo moät caûnh, ñaït ñöôïc Ñònh thöù hai thì coù ñieàu naøy, ñaây laø do söùc maïnh cuûa Trí, cho neân noùi Tín goïi laø Noäi ñaúng tònh”. Taâm moät neõo veà, nghóa laø do moät moân chuyeån chöù khoâng gioáng nhö taâm cuûa coõi Duïc do saùu moân chuyeån. Trong tröôûng laõo thöù nhaát thì taâm do boán moân chuyeån, Tónh löï thöù hai thì taâm do moät moân chuyeån, cho neân goïi laø moät neõo veà, töùc laø nghóa cuûa taâm haønh cuøng moät caûnh giôùi. Khoâng

coù Taàm-khoâng coù Töù, nghóa laø Taàm-Töù ñaõ dieät. Hoûi: Ñònh sinh thì Tónh löï thöù nhaát cuõng coù Ñònh, taïi sao chæ noùi Tónh löï thöù hai goïi laø Ñònh sinh? Ñaùp: Tónh löï thöù hai thì Ñaúng trì thanh tònh thaéng dieäu taêng maïnh, vöôït qua Tónh löï thöù nhaát, vì vaäy chæ noùi ñeán noù. Laïi nöõa, Tónh löï thöù hai do Ñònh maø daãn phaùt-do Ñònh ñaõ nuoâi

lôùn, cho neân sau Tónh löï thöù nhaát môùi hieän ôû tröôùc maét, goïi laø Ñònh sinh; khoâng gioáng nhö Tónh löï thöù nhaát, khoâng phaûi laø do Ñònh maø daãn phaùt, khoâng phaûi laø do Ñònh ñaõ nuoâi lôùn, sau taâm cuûa coõi Duïc môùi hieän ôû tröôùc maét, cho neân khoâng goïi laø Ñònh sinh. Laïi nöõa, taâm cuûa Tónh löï thöù nhaát coù ñònh-baát ñònh, coù noäi moân chuyeån-coù ngoaïi moân chuyeån, coù duyeân vôùi noäi söï-coù duyeân vôùi ngoïai söï; taâm cuûa Tónh löï thöù hai thì phaàn nhieàu thuoäc veà Ñònh, phaàn nhieàu chæ do noäi moân chuyeån, chæ duyeân vôùi noäi söï, cho neân goïi laø Ñònh sinh. Laïi nöõa, Tónh löï thöù hai dieät goác cuûa ngoân ngöõ. Goác cuûa ngoân ngöõ, ñoù laø taàm vaø Töù. Nhö trong kinh noùi: “Caàn phaûi Taàm-Töù roài môùi coù theå phaùt ngoân ngöõ, chöù khoâng phaûi laø khoâng Taàm-Töù”. Tónh löï thöù hai Taàm-Töù roài dieät khoâng coù goác cuûa ngoân ngöõ, cho neân noùi laø Ñònh sinh. Laïi nöõa, Tónh löï thöù hai goïi laø Thaùnh laëng leõ, cho neân goïi laø Ñònh sinh. Nhö trong kinh noùi: “Ñöùc Phaät baûo vôùi Muïc Lieân: Caùc oâng ñöøng coi thöôøng Tónh löï thöù hai, bôûi vì ñaây laø phaùp laëng leõ cuûa Thaùnh giaû”. Bôûi vì caùc loaïi nhaân duyeân nhö vaäy, cho neân Ñònh sinh chæ ôû Tónh löï thöù hai. Hyû-laïc, Hyû nghóa laø Hyû caên, Laïc nghóa laø Laïc thuoäc Khinh an. Laïi nöõa, Hyû laø thuoäc veà Thoï uaån, Laïc laø thuoäc veà Haønh uaån. Truù ñaày ñuû trong Tónh löï thöù hai, laø coù ñöôïc thaønh töïu naêm Uaån thieän cuûa Tónh löï thöù hai, coù ñöôïc thaønh töïu goïi laø truù ñaày ñuû.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.